

Yliopisto- ja ammattikorkeakoululain mukaista opiskeluoikeuden siirtoa koskevat suositukset

Nämä suositukset on laadittu koskemaan kevään 2017 siirtohaussa ja sen jälkeen valittavia hakijoita. Suositukset koskevat korkeakoulujen välistä siirtymistä samalla tai lähialalla ja saman korkeakoulun sisällä tapahtuvaa siirtymistä tutkinnosta toiseen. Suositukset eivät koske jatko-opiskelijoita.

Suosituksen tarkoituksena on, että hakijan ja opiskelijan kannalta siirto-opiskelijavalintojen käytännöt ja periaatteet olisivat mahdollisimman yhteneväiset riippumatta korkeakoulusta. Suositusten taustalla ovat OKM:n opiskelijavalintojen kehittämistyöryhmän suositukset siirtohakuihin liittyen (suositukset XIV-XVIII).

Yliopistolain 36 §:n ja ammattikorkeakoululain 28 §:n mukaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen on otettava siirto-opiskelijoita. Siirto-opiskelijamomentin tarkoituksena on lisätä joustavia siirtymäkäytäntöjä. Korkeakoulut voivat valintaperusteissaan päättää tarkoituksenmukaisimmasta tavasta toteuttaa siirtymät. Olennaista on, että korkeakoulu tarjoaa siirtymämahdollisuuksia, siirtymien edellytykset kuvataan ennakkolta ja käytännöt kohtelevat siirron hakijoita yhdenvertaisesti.

Yliopistojen opintopäälliköiden verkosto OHA-forum perusti toukokuussa 2015 työryhmän laatimaan korkeakouluille yhteiset suositukset siirto-opiskelijoiden valintaan. Siirto-opiskelutyöryhmän jäsenet olivat: Marko Borodavkin, amk-OHA-forum; Airi Hirvonen, Haaga-Helia; Sanna Juntunen, TTY; Kristiina Korhonen, JAMK; Henna Koskimäki, siht., OHA-forum; Sanna Kotajärvi-Söderholm, Taideyliopisto; Maikki Naarala, HY; Miia Vanhainen, pj., LUT ja Misela Väisänen, Aalto-yliopisto. Ulkopuolisena asiantuntijana kuultiin Mikko Erosta, OPH. Työryhmä on työskentelyn aikana pyytänyt kommentteja muilta yliopistoilta sekä OHA-laki ryhmältä.

Siirto-opiskelijoiden valintaan liittyvää laintulkintaa

- a. Lain tarkoittama siirtohaku käsittää (1) korkeakoulujen väliset siirtymät ja (2) siirtymät korkeakoulujen sisällä, joissa tutkintonimike vaihtuu. Kun opiskelija siirtyy korkeakoulun sisällä niin, ettei tavoitetutkinto tai tutkintonimike vaihdu, kyse ei ole siirto-opiskelusta vaan muusta opintoihin liittyvästä päätöksenteosta. Tällaisessa sisäisessä siirtymisessä opiskelija ei saa uutta tutkinnonsuoritusoikeutta, vaan alkuperäinen tutkinnonsuoritusoikeus pysyy voimassa ja siihen vaihdetaan esimerkiksi toinen pääaine.

ESIMERKKEJÄ:

1. *Opiskelija, jolla on opiskeluoikeus Luonnontieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkintoihin hakee siirtoa yliopistosta X yliopistoon Y Luonnontieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkintojen opiskelijaksi. Kyseessä on siirto-opiskelija, koska YoL:n mukaan siirto-opiskelijalla tarkoitetaan korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettua opiskelijaa, jonka opiskeluoikeus siirtyy korkeakoulusta toiseen.*
2. *Opiskelija, jolla on opiskeluoikeus yliopistossa X Luonnontieteiden kandidaatin tutkintoon biologia pääaineenaan hakee siirtoa yliopiston X Luonnontieteiden kandidaatin tutkintoon matematiikan pääaineeseen. Tutkintonimike (LuK) ja korkeakoulu eivät vaihdu, joten kyseessä ei ole siirto-opiskelija.*

3. *Yliopistossa X lastentarhanopettajaksi (KK) opiskeleva hakee siirtoa yliopiston X psykologian opiskelijaksi (PsK). Kyseessä on siirto-opiskelija, koska tavoitetutkinto vaihtuu. Yliopiston organisaatorakenteella ei ole merkitystä.*
 4. *Yliopistossa X lastentarhanopettajaksi (KK) opiskeleva hakee yhteishaussa opiskeluoikeutta yliopiston X psykologian opiskelijaksi (PsK). Kyseessä ei ole siirto-opiskelija, koska hakeutuminen on tapahtunut yhteishaun kautta.*
 5. *Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelija vaihtaa Haaga-Helia ammattikorkeakouluun liiketalouden alalle. Kyseessä on siirtomenettely, koska ammattikorkeakoululain mukaan kaikki korkeakoulujen välinen liikkuminen on siirto-opiskelua.*
 6. *Jyväskylän ammattikorkeakoulun konetekniikan opiskelija vaihtaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun sähkö- ja automaatiotekniikkaan. Tässä tapauksessa tutkintonimike (insinööri AMK) pysyy samana, joten kyseessä ei ole siirtomenettely.*
 7. *Laurea ammattikorkeakoulussa sairaanhoitajaksi opiskeleva vaihtaa Laurea ammattikorkeakoulun sosionomikoulutukseen. Kyseessä on siirtomenettely, koska tutkintonimike vaihtuu.*
- b. Opiskelija menettää yliopistolain 43 § 2 momentin ja ammattikorkeakoululain 32 § perusteella siirron perusteena olevan opiskeluoikeutensa (oikeus suorittaa tutkintoa), kun hän ottaa vastaan uuden opiskeluoikeuden. Ottaessaan vastaan siirto-opiskelupaikan opiskelija menettää mahdollisen yliopistolain 36B 1 momentin ja ammattikorkeakoululain 28b 1 momentin mukaisen ensikertalaisstatuksensa.
- c. Hakijalle myönnetään siirrossa saman tasoinen tutkinnonsuoritusoikeus kuin se oikeus, jonka perusteella hän hakee siirtoa. Kun opiskelijalla on yliopistossa opiskeluoikeus sekä alempaan että ylempään tutkintoon ja hän ottaa vastaan siirtohaussa saamansa opiskelupaikan ammattikorkeakouluun, hän menettää siirrossa ylempään tutkinnon suoritusoikeuden. Hän voi hakea sitä uudestaan normaalin valintamenettelyn kautta. Kun opiskelijalla on opiskeluoikeus vain alempaan korkeakoulututkintoon (esim. amk-opiskelijat, farmaseuttioiskelijat) ja hän hakee tämän oikeuden perusteella siirtoa, hänelle suositellaan myönnettävän vain alemman tutkinnon suoritusoikeus. Sen suoritettuaan hän voi halutessaan hakea ylempään tutkinnon suoritusoikeutta korkeakoulun normaalin opiskelijavalinnan kautta.
- d. Siirto-opiskelijan tutkinnonsuorittamisaika määräytyy siirrossa saadun tutkinnonsuoritusoikeuden mukaan. Tähän tutkinnonsuorittamisaikaan lasketaan myös se läsnä- ja poissaoloaika, jonka opiskelija on käyttänyt siirron perusteena olevan opiskeluoikeuden mukaiseen opiskeluun. Jos esimerkiksi ammattikorkeakoulusta (3,5 v) siirtyy yliopistoon suorittamaan kandidaatin tutkintoa, opintoaika lasketaan yliopiston kandidaatin tutkinnon mukaisesti (3 v). Ennen 1.8.2005 opintonsa aloittaneiden läsnä- ja poissaoloaikaa ei kuitenkaan lasketa tutkinnonsuoritusajaksi, koska opintoajan rajaus ei koske heitä.
- e. Siirtohakua koskee normaali valintojen muutoksenhakumenettely.

Suosituksukset korkeakouluille:

1. Lain tarkoittamat siirtohaut toteutetaan Opintopolussa.
2. Korkeakoulut ottavat siirtohakujen opiskelijavalinnan perusteiden valmistelussa huomioon:
 - a. Siirtoa voi hakea ammattikorkeakoulututkintoa, ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai yliopiston alemmaa korkeakoulututkintoa suorittava henkilö. Siirtohakua ei suositella

- yliopistojen maisterivaiheen aikana. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneelle ensisijainen hakutapa on yliopiston normaali maisterivaiheen opiskelijavalinta.
- b. Vastaanottava korkeakoulu määrittelee valintaperusteet. Niitä voivat olla esimerkiksi:
 - suoritettujen opintojen määrä
 - opintomenestys
 - opiskelijan osaamisen tasoa, motivaatiota ja alalle soveltuvuutta osoittavat dokumentit tai tehtävät (esim. portfolio, haastattelu).
 - soveltuvuuskoe.
 - c. Valintaperusteita valmisteltaessa on hyvä huomioida tapauskohtaisen harkinnan ja AHOToinnin tarve.
 - d. Hakijalla tulee olla riittävästi opintojen suoritusaikaa jäljellä. Vastaanottava korkeakoulu arvioi uuden tutkinnonsuoritusoikeuden mukaisen suoritusajan riittävyyden tutkinnon suorittamiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon siirron perusteena olevan opiskeluoikeuden mukaiseen opiskeluun käytetty aika.
 - e. Siirtoa hakevalla tulee olla voimassa oleva opiskeluoikeus lähtökorkeakoulussa. Läsna- tai poissaololla ei ole merkitystä.
 - f. Valinnassa huomioidaan hakuajan loppuun mennessä suoritettut opinnot.
 - g. Uusi opiskeluoikeus alkaa 1.8. tai 1.1. Opiskelija menettää aiemman opiskeluoikeuden aiemman lukukauden päättyessä.
 - h. Opiskelijan suositellaan ilmoittautuvan läsnä olevaksi siirron jälkeiseksi lukuvuodeksi, syksyn siirtohaussa ko. lukuvuoden loppuun. Ensimmäisen lukuvuoden poissaolevaksi ilmoittautumisen rajoitukset koskevat myös siirto-opiskelijaa.
 - i. Yhden paikan säännös ei koske siirto-opiskelijaa.
3. Siirtohaku järjestetään korkeakoulun päätöksen mukaan kerran tai kahdesti vuodessa (keväisin tai syksyisin tai keväisin ja syksyisin).
 4. Suositellut hakajat ovat toukokuun ja lokakuun kaksi ensimmäistä viikkoa ensimmäisestä arkipäivästä alkaen päättyen kahden viikon päässä olevaan seuraavaan arkipäivään. Haku aika alkaa klo 8.00 ja päättyy klo 15.00.
 5. Opiskelijalle suositeltava haku aika on ensimmäisen opiskeluvuoden keväällä.
 6. Tulosten julkaisu ja opiskelupaikan vastaanotto:
 - a. Tulosten julkaisu viimeistään 30.6./15.12.
 - b. Opiskelupaikan vastaanotto viimeistään 31.7./31.12..

Siirtohaku Opintopolussa (<https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=42178420>):

Siirtohaun kuvaaminen

- Siirtohaku järjestetään erillishakuna
- Hakukohteen nimi (Esim.: Siirtohaku, Hoitotiede, terveystieteiden kandidaatti ja maisteri (3 v + 2 v))
- Hakukohteen tunniste (järjestelmään voi syöttää korkeakoulun oman tunnisteiden hakukohteelle, kk:n näin halutessa)
- Haku: Siirtohaku, korkeakoulun nimi (haku on luotava ennen hakukohteen lisäämistä)
- Hakukelpoisuusvaatimukset (opiskeluoikeus korkeakoulussa tms.)
- Aloituspaikkojen määrä

- Käytetään järjestelmän valintapalvelua: Kyllä / Ei
- Lisätietoa hakemisesta: Lyhyt introteksti ja linkitys korkeakoulun sivulle
- Hakukelpoisuusvaatimukset: Opiskelu oikeus ammattikorkeakoulussa / yliopistossa / kummassa vaan, mahdollinen lähiala

Hakuprosessi

Opiskelu oikeutensa siirron hakemista harkitseva opiskelija tutustuu Opintopolussa niiden hakukohteiden valintaperusteisiin, joihin otetaan siirto-opiskelijoita. Oikean koulutuksen ja hakukohteen löydyttyä opiskelija kirjautuu Opintopolkuun täyttääkseen hakulomakkeen siirtohaun hakuajaksi.

Opintopolku hakee korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarantosta Virrasta opiskelijan opiskelu oikeuden tai -oikeudet, suoritettujen opintopistemäärän, opiskelu oikeuden kattavuuden ja voimassaoloajan sekä tarvittaessa tiedot opintomenestyksestä ja suoritetuista korkeakoulututkinnoista. Jos opiskelijalla on enemmän kuin yksi opiskelu oikeus, on hänen valittava, minkä opiskelu oikeuden siirtoa hakee.

Korkeakoulu voi edellyttää opiskelijaa liittämään hakemukseensa tiedostona esimerkiksi opintosuunnitelman ja tarvittaessa selvityksen opintohallintojärjestelmään kirjaamattomista opinnoista. Jos opiskelija ei toimita pakollisia liitteitä korkeakouluun, korkeakoulu lähettää siitä hänelle muistutussähköpostin ennen täydennysajan päättymistä.

Suosituksien hyväksytyt OHA-forumissa 29.1.2016 ja amk-OHA-forumissa 5.2.2016.